

São Paulo, 10 de febrer de 2016

Honorable Sr. Raül ROMEVA i RUEDA
Conseller d'Afers Exteriors, Relacions Institucionals i Transparència
Carrer de la Pietat 2
08002 Barcelona

Honorable Conseller,

Volem, primer de tot, agrair l'interès i el compromís mostrats pel Govern de Catalunya i per vostè mateix com a Conseller d'Afers Exteriors, Relacions Institucionals i Transparència, amb les comunitats catalanes de l'exterior en l'escrit que vàreu fer arribar a la nostra entitat, i a la gran majoria d'entitats catalanes arreu del món, el passat dia 19 de gener de 2016.

Com molt bé feu constar en el vostre escrit són temps excepcionals que requereixen de tots compromisos excepcionals i una particular dosi de responsabilitat i diàleg per afrontar els temps que arriben. Entenem que les comunitats catalanes de l'exterior podem contribuir, de manera activa i decisiva, a molts dels objectius del Govern de Catalunya en matèria d'acció exterior, i podeu comptar amb el nostre compromís en aquest sentit, però creiem també que són molts els problemes i necessitats dels catalans residents a l'exterior que precisaran d'una acció de Govern coordinada i consensuada més enllà de la contribució a l'acció exterior de les nostres comunitats.

El passat dia 28 de desembre la FIEC (Federació Internacional d'Entitats Catalanes) va organitzar a Barcelona la seva Assemblea Anual Oberta de la que en podeu trobar el vídeo complet a <https://youtu.be/naPQd1bc7dE> i de la que us presentem de manera sintètica les principals conclusions que constitueixen, entenem, les que haurien desitjablement de ser les principals línies de treball des del vostre Departament i, en particular, des de la Secretaria d'Afers Exteriors i Unió Europea, que entenem continuarà assumint la competència principal en la relació amb les comunitats catalanes de l'exterior.

- L'Oficina del Cens Electoral ha fet públiques les dades sobre el nombre de catalans inscrits al CERA (Cens Electoral de Residents Absents) a 1er de gener de 2016. Som 202.733 els catalans inscrits al CERA amb dret de vot. Això suposa un augment de 16.768 en un any i un augment de 6.131 respecte dels que vàrem tenir dret de vot a les eleccions al Parlament de Catalunya el passat 27 de setembre. Es prou sabut que fruit de la lamentable i antidemocràtica LOREG (Llei orgànica de règim electoral general) i de la instauració del denominat 'voto rogado' únicament el 7,5% (el 27-S) i el 4,9% (el 20-D) dels catalans inscrits al CERA vàrem poder exercir el nostre dret de vot.

Reclamem del Govern de Catalunya i de les forces polítiques presents al Parlament de Catalunya un compromís actiu dels seus grups al Congrés de Diputats (a qui correspon modificar la LOREG i derogar el voto rogado) i reclamem també un compromís actiu en que la futura llei electoral catalana inclourà el principi del vot electrònic pels residents a l'exterior i, cas de no derogar-se la l'article 75 de la LOREG, el compromís d'introduir mesures per a facilitar el vot exterior (ampliació de terminis, descarrega automàtica de paperetes i sobres, etc.).

- A reserva de les dades actualitzades que en el mes de març de 2016 es coneixeran sobre la població catalana resident a l'exterior, no menys de 250.000 catalans estan censats a les demarcacions consulars espanyoles. D'aquests no menys de 80.000 han abandonat Catalunya des del començament de la crisi a 2008. Aquesta és una tendència que no s'atura ni té cap perspectiva d'aturar-se. Saludem l'adopció del Pla de Ciutadania i de les Migracions 2016 (que per primera vegada va incloure l'emigració des de Catalunya) i la creació del portal MONCAT i esperem que siguin la base per a treballar en una autèntica estratègia coordinada d'assessorament i orientació en la sortida i acollida de l'emigració catalana.

Reclamem del Govern de Catalunya i de les forces polítiques presents al Parlament de Catalunya un compromís actiu en favor de que els futurs Plans de Mobilitat reconeguin el caràcter estructural de l'emigració des de Catalunya i es doni a les entitats catalanes de l'exterior que compleixen importants funcions en l'acollida i orientació d'aquesta nova emigració els mitjans necessaris per a poder complir aquestes funcions.

- Un percentatge significatiu d'aquesta nova emigració catalana és menor de 16 anys. Són el 22% dels que van emigrar a 2014 i no menys de 101.000 menors de 16 anys resideixin en països amb llengües altres que el català. La creació d'Escoles, aules, esplais, etc. Que garanteixin la continuïtat en l'ensenyament de la llengua catalana a aquestes comunitats infantils ha esdevingut una activitat prioritària per a moltes entitats catalanes de l'exterior. També cal destacar la creació del grup Patufets al Món/ quan el català és minoria, una plataforma que aglutina recursos per a l'aprenentatge del català i per transmetre la cultura i tradicions catalanes a nens i nenes que no viuen a Catalunya. Altres qüestions (colònies de vacances, recursos des de la DGPL, etc.) han avançat prou bé a 2015.

Reclamem del Govern de Catalunya i de les forces polítiques presents al Parlament de Catalunya un compromís actiu en donar suport a les nostres reiterades demandes al Departament d'Ensenyament exposant la nova situació del creixement de les comunitats infantils a l'exterior i proposant diverses mesures de suport. El tema dels drets lingüístics i culturals dels catalans menors de 16 anys s'ha proposat que s'inclogui en la futura Llei de la Comunitat Catalana de l'Exterior. La FIEC és favorable a que, com en el cas espanyol, s'adopti una Llei sobre l'ensenyament de la llengua catalana a l'exterior atesa la dispersió normativa (LEC, LCC, etc.) i institucional (IRL, Ensenyament, etc.) en la matèria.

- El 4 de desembre de 2014 el Consell Executiu del Govern de Catalunya va aprovar la Llei de l'Acció Exterior de Catalunya. La llei identifica tots els actors catalans que poden tenir veu a l'estranger i té com a intenció bàsica "la projecció de Catalunya com un actor internacional compromès, solidari i responsable". Els articles 4, 17, 39 i 40 del

projecte de llei fan referència als catalans de l'exterior i a les seves entitats. La FIEC va comparèixer al Parlament de Catalunya dues vegades (4 i 28 d'abril de 2014) i va deixar clar que aquesta Llei no es pot considerar substitutiva de la Llei 18/1996 de relacions amb les comunitats catalanes de l'exterior i que la reforma d'aquesta Llei, que amb 20 anys de vigència i d'incompliments reiterats, ha perdut bona part del seu impuls inicial, resta com una necessitat. El mes d'abril de 2015 es va presentar al Parlament de Catalunya l'avantprojecte de la Llei de la comunitat catalana de l'exterior, que substituirà la vigent Llei 18/1996 de relacions amb les comunitats catalanes de l'exterior, i que havia de ser tramitada pel procediment d'urgència. No es va adoptar en la passada legislatura i entenem que atès l'avançat estat dels treballs anirà aviat a discussió de la Comissió d'Afers Institucionals del Parlament de Catalunya. La FIEC va adreçar, a mitjans de 2015, a tots els grups al Parlament de Catalunya un extens anàlisi del text proposat i un gran nombre d'esmenes que es van retenir parcialment en el text final sotmès a discussió a la Comissió d'Afers Institucionals del Parlament de Catalunya.

Reclamem del Govern de Catalunya i de les forces polítiques presents al Parlament de Catalunya un compromís actiu en que la futura Llei de la Comunitat Catalana de l'Exterior garanteixi

- *La igualtat de tracte entre els catalans residents a l'estranger i els residents a d'altres comunitats de l'Estat espanyol com a beneficiaris de la llei.*
  - *L'extensió als ciutadans catalans a de l'exterior de tots els drets de caràcter social, sanitari i educatiu reconeguts a la legislació espanyola i que no són necessàriament matèria competencial de la Generalitat de Catalunya encara que sí li correspongui, en molts casos, la seva execució.*
  - *El dret als serveis sanitaris públics en llurs estades temporals a Catalunya sota les modalitats que s'estableixin.*
  - *El dret a rebre l'ensenyament de la llengua catalana a l'exterior tant per les persones en edat adulta com per les comunitats infantils.*
  - *El dret a rebre informació sobre la realitat catalana mitjançant les emissions radiofòniques i de televisió de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals.*
- El Departament de Presidència, on estaven adscrites les comunitats catalanes de l'exterior, ens va anunciar haver proposat que en els pressupostos de 2016 la partida pressupostària destinada a les comunitats catalanes de l'exterior se situarà en 1.000.000 euros el que suposa un augment del 25% respecte dels 800.000 euros destinats pel mateix concepte en el pressupost de 2015. La convocatòria de 2016 per a les subvencions a les entitats ja ha estat publicada i completada pels beneficiaris. Malauradament les entitats estan fent front a un gravíssim problema d'impagament de les subvencions d'anys anteriors. El Govern acaba de pagar el 80% de les corresponents a 2014 i resta pendent de pagament el 100% de les corresponents a 2015. A més les entitats han hagut de presentar anticipadament la sol·licitud de 2016. Aquest maltractament pressupostari a les seves comunitats exteriors no es produeix en cap altre comunitat autònoma de l'Estat espanyol i, malgrat l'impossible sistema de finançament que ha de suportar Catalunya, hi ha aspectes propis de gestió que considerem inadmissibles.

Reclamem del Govern de Catalunya i de les forces polítiques presents al Parlament de Catalunya un compromís actiu en que el model de subvencions a les comunitats catalanes de l'exterior sigui àgil, operatiu i plenament transparent.

Finalment volem referir-nos a la justa demanda expressada des del Govern de Catalunya en el sentit que les comunitats catalanes de l'exterior siguem part activa i protagonista en l'acció exterior catalana. Creiem que és el que fem en el dia a dia i que ho podrem fer molt millor en la mesura en que es tingui una comprensió integral del què fem i representem. No som només agents de la diplomàcia pública catalana sinó també ciutadans catalans a l'exterior amb els seus problemes i necessitats.

Esperem doncs que tot allò que ha de representar la participació de les comunitats catalanes de l'exterior en esdeveniments de la importància com el procés constituent que ara s'inicia es resolguin, no sobre la base del voluntarisme sinó donant instruments democràtics de participació (garantint el vot) plenament normalitzats.

Restem a la vostra disposició per a discutir i/o complementar tots aquells punts que desitgeu i estarem encantats de tenir una trobada amb vostè mateix o amb la Secretaria d'Afers Exteriors i Unió Europea si ho considereu necessari.

Us agraïm, novament, el vostre suport a les comunitats catalanes de l'exterior.

Cordialment.

Màrius Vendrell Royo (São Paulo)
President de la Federació Internacional d'Entitats Catalanes (FIEC)

Antoni Montserrat Moliner (Luxemburg)
Secretari General de la FIEC

Xavier Tudela Penya (Barcelona)
Secretari General Adjunt de la FIEC

Oriol Vicente Cardona (Santo Domingo)
Secretari General Adjunt de la FIEC